المطفّفين سُورة ގެ މާނަ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سُورة المطفّفين | އާޔަތުގެ ޢަދަދު (٣٦)

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾ ٱلَّذِينَ إِذَا ٱكْتَالُوا۟ عَلَى ٱلنَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾ وَإِذَا كَالُوهُمْ أَو وَّزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾ أَلَا يَظُنُّ أُو۟لَٰٓئِكَ أَنَّهُم مَّبْعُوثُونَ ﴿٤﴾ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَقُومُ ٱلنَّاسُ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٦﴾ كَلَّآ إِنَّ كِتَٰبَ ٱلْفُجَّارِ لَفِى سِجِّينٍ ﴿٧﴾ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا سِجِّينٌ ﴿٨﴾ كِتَٰبٌ مَّرْقُومٌ ﴿٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١٠﴾

ތަރުޖަމާ

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾ މިނިކިރުމުގައި އުނިކުރާމީހުންނަށް ވައިލު ހުށްޓެވެ. ނަރަކައިގެ އަޛާބު ހުށްޓެވެ.
ٱلَّذِينَ إِذَا ٱكْتَالُوا۟ މީހުންނަށް އެމީހުން މިނަންނާ عَلَى ٱلنَّاسِ މީސްތަކުންގެ ކިބައިން يَسْتَوْفُونَ
ފުރިހަމަކޮށްގަނެ އެއީ މީހުންނެވެ. ﴿٢﴾ وَإِذَا كَالُوهُمْ އަދި އެމީހުން އެހެން މީހުންނަށް މިނެދޭއިރާ
أَو وَّزَنُوهُمْ ނުވަތަ އެހެން މީހުންނަށް ކިރައިދޭނަމަ تُخْسِرُونَ ﴿٣﴾ އުނި ކުރާ މީހުންނެވެ.
ދަތުކުރާ މީހުންނެވެ. أَلَا يَظُنُّ أُو۟لَٰٓئِكَ އެމީހުން ހީ ނުކުރަނީހެއްޔެވެ؟ ތެދުވުންނުކުރަނީހެއްޔެވެ؟
أَنَّهُم مَّبْعُوثُونَ ﴿٤﴾ ހަމަކަށަވަރުން އެމީހުން ތެދުވާނުވާކަމުގައި لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾ ބޮޑުވެގެންވާ
ދުވަހަކަށް /ޤިޔާމަތް ދުވަހަށް. يَوْمَ يَقُومُ ٱلنَّاسُ އެއީ މީސްތަކުން އެމީހުންގެ ކަލާވެރިން ތެދުވާ
ދުވަހެވެ. لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٦﴾ ޢާލަމްތަކުގެ ވެރި رَبُّ ގެ حضرة އަށް كَلَّآ އެއީ ގޮތަކަށްވެސް އެހެން
ނޫނެވެ. إِنَّ كِتَٰبَ ٱلْفُجَّارِ ހަމަކަށަވަރުން ނުބައި ފާފަވެރި މީހުންގެ (ޢަމަލުތަކުގެ) ފޮތް لَفِى سِجِّينٍ
﴿٧﴾ ކަނޑައެޅިގެން އެ ފޮތުގައި سِجِّين ގައެވެ. (ނަރަކައިގެ އަޑީގެ ފުރިންގެ ދިމާލުގައެވެ. ނުވަތަ
ނަރަކައިގައެވެ.) وَمَآ أَدْرَىٰكَ އަދި ކަލޭގެފާނަށް އަންގައިދިނީ ކޮންއެއްޗެއްތޯއެވެ؟ مَا سِجِّينٌ ﴿٨﴾

سجين އެއީ ކޮންއެއްޗެއްކަން كِتَبٌ مَّرْقُومٌ ⑨ އެއީ ލިޔުއްވިގެންވާ (ރަޖިސްޓަރީވެގެންވާ) ފޮތެކެވެ.

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ އެދުވަހުން ނަރަކައިގެ ގަދަ ޢަޛާބު ހުށްޓެވެ. لِّلْمُكَذِّبِينَ ⑩ ދޮގުވެރިންނަށް

إِجْمَالِي މާނަ

(١) މިނުކުރުމުގައި އުނިކޮށްމަދުކޮށްދޭމީހުންނަށް وَيْلٌ ހުށްޓެވެ. (وَيْلٌ އަކީ ގަދަ عَذَابُ އެވެ. ނުވަތަ ނަރަކައިގެ ވަކިވާދީ އެކެވެ. އެއީ ނަރަކަވަންތަވެރިންގެ ގައިން ފައިބާ ކުނިތަކުގެ ވާދިއެއްކަމަށް ބުނެވެއެވެ.) والله أعلم .

(٢) އެމީހުންނަކީ އެބަޔަ އުނިކުރާމީހުންނަކީ އެމީހުން އަނެންމީހުންގެ އަތުން މިނުގެން ނުވަތަ ކިރައިގެން ގަންނަންޏާ ބޭނުބަރަން ހަމަކުރަން އެދޭމީހުންނެވެ. ހަމަކުރާމީހުންނެވެ.

(٣) އަދި އެމީހުން އަނެންމީހުންނަށް މިނިދީ ކިރައިދީ ހަދަންޏާ އުނިކޮށް އަދި މަދުކޮށެވެ. އަނެންމީހުންގެ حَقُّ މަދުކުރާމީހުންނެވެ .

(٤) އެމީހުން ހީނާ (މަރުވުމަށްފަހު އަލުން ދިރުއްވައި مَحْشَرُ ކުރައްވައި ހިސާބު ބައްލަވައި ޖަޒާދެއްވުމަށް ފޮނުއްވާނެކަމަށް ހިނދުކުރަނީ ބާވައެވެ.؟

(٥) އެދުވަހަކީ އެދުވަހުގެ އަދުޙޭބަކާއި މައްސަލަތައް ކޮށްވެރިންނަށް ބޮޑުވެގެންވާން ދުވަހެވެ.

(٦) އެއީ މީސްތަކުން އެމީހުންގެ ކަށްވަޅުތަކުން ނުކުމެގެން عالَم ތަކުގެ ވެރި رَبُّ ގެ حَضْرَةُ ގައި قائِم ވާންދުވަހެވެ.

(٧) އެއްގޮތަކަށްވެސް އެމީހުން އެހީކުރާގޮތަކަށް ނުވާނެއެވެ. އެބަޔި މިނިކުރުމުގައި މީސްތަކުންނަށް މަދުކޮށް އުނިކުރާމީހުން އެހީކުރާގޮތަކަށް ނުވާނެއެވެ. އެމީހުންނަކީ ނުބައިންތަކާ ދެއްކުރުންނެވެ. ހަމަކަށަވަރުން ނުބައިންތަކާ ދެއްކުރުންގެ އަމަލުގެ ފޮތްވާނީ سِجِّيْنُ އޮތްކިޔާތާގައެވެ. (سِجِّيْنُ އަކީ ނަރަކަވަންތަވެރިންގެ ދިވާނެވެ.)

(٨) އަދި سِجِّيْنُ އަކީ ކޮންއެއްޗެއްކަން ކަލޭގެފާނަށް އަންގައިދިނީ ކޮންއެއްޗެއްތޯއެވެ؟.

(٩) އެއީ ލިޔުއްވި ރަޖިސްޓަރީވެގެންވާ ފޮތެކެވެ.

(١٠) އެދުވަހުން އެބައި قِيامة ދުވަހުން ދޮގުކުރިމީހުންނަށް ގަދަ عَذَابُ ހުށްޓެވެ. (سِجِّيْنُ އަކީ الله އާއި އެކަލާނގެ އާޔަތްތަކާއި قِيامة ދުވަހާއި އެދުވަހާއި ގުޅިގެންވާ ހިސާބާއި ޖަޒާ ދޮގުކުރާމީހުންނަށް ނަރަކައިގެ ވައިލުވާދީގާ ގަދައަޛާބުދެއްވާނެކަމަށް ލިޔުއްވިފައިވާ ފޮތެވެ.) والله أعلم

ٱلَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ ٱلدِّينِ ⑪ وَمَا يُكَذِّبُ بِهِۦٓ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ⑫ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَٰتُنَا قَالَ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ⑬ كَلَّا ۖ بَلْ ۜ
رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ⑭ كَلَّآ إِنَّهُمْ عَن رَّبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّمَحْجُوبُونَ ⑮ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا۟ ٱلْجَحِيمِ ⑯ ثُمَّ يُقَالُ هَٰذَا
ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ⑰ كَلَّآ إِنَّ كِتَٰبَ ٱلْأَبْرَارِ لَفِى عِلِّيِّينَ ⑱ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا عِلِّيُّونَ ⑲ كِتَٰبٌ مَّرْقُومٌ ⑳

ތަރުޖަމާ

ٱلَّذِينَ يُكَذِّبُونَ ދޮގުކުރާމީހުން ދަންނަހުށެވެ. بِيَوْمِ ٱلدِّينِ ⑪ ހިސާބުބެއްލެވުމާ ޖަޒާދެއްވާ قِيَامَة ދުވަސް وَمَا
يُكَذِّبُ بِهِۦٓ އެދުވަހަށް ދޮގުނުކުރެއެވެ. إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ ނުބައި އަނިޔާވެރި ކުށްފާފަކުރުމުގައި أَثِيمٍ ⑫
ތަކުރާރުވެރިޔާ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ އޭނާގެމައްޗަށް ކިޔައިދެވިއްޖެއްޔާ ءَايَٰتُنَا ތިމަންރަސްކަލާނގެ އާޔަތްތައް قَالَ
أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ⑬ އޭނާބުނާނެއެވެ. ތިޔައީ ކުރީގެމީހުންގެ ދައްކާފައިވާ بَاطِلُ ދޮގުވާހަކަ ތަކެވެ. كَلَّا ۖ
އެއްގޮތަކަށްވެސް އެހެންނޫނެވެ. އެއީ بَاطِلُ ވާހަކަތައް ނޫނެވެ. بَلْ ۜ އަދި ހިތްތަކަށްއަރައިފިއެވެ. رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم އެމީހުންގެ
ހިތްތަކުގެ މައްޗަށް رَانَ އަރައިފިއެވެ.(رَان އަކީ ތޮއްޖެހިފައިވާ ދިޔަހުރުގެ ސަބަބުން ހިތްމަތީގައި އޮވޭ ކުނޑިކަމެވެ.
ދަބަރުކަމެވެ.) مَّا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ⑭ އެމީހުން ކުރާކަމުގައިވި ކަންތައްތަކުގެ ސަބަބުން كَلَّا އެއްގޮތަކަށްވެސް
އެހެންނޫނެވެ. إِنَّهُمْ عَن رَّبِّهِمْ ހަމަކަށަވަރުން އެމީހުން އެމީހުންގެ رَبُّ ދެކުމުން يَوْمَئِذٍ އެދުވަހުން لَّمَحْجُوبُونَ ⑮
ހަމަކަށަވަރުން އެމީހުން ނިވާކުރެވިގެންވާނެއެވެ. ثُمَّ إِنَّهُمْ ދެން ހަމަކަށަވަރުން އެމީހުން لَصَالُوا۟ ٱلْجَحِيمِ ⑯
ކަނޑައެޅިގެން އެމީހުން ނަރަކައަށް ވަންނާނެއެވެ. ثُمَّ يُقَالُ ދެން އެމީހުންނަށް ބުނެވޭނެއެވެ. هَٰذَا ٱلَّذِى
މިނަރަކައީ كُنتُم بِهِۦ ކަލޭމެން އެއާއި ދޮގުވި އެއްޗެވެ. تُكَذِّبُونَ ⑰ ދޮގުކުރަމުންދިޔައީ كَلَّا އެއްގޮތަކަށްވެސް
ކާފަރުން އެދިފާވާގޮތަކަށް ނޫނެވެ. إِنَّ كِتَٰبَ ٱلْأَبْرَارِ ހަމަކަށަވަރުން ހެޔޮލަފާމީހުންގެ ފޮތް لَفِى عِلِّيِّينَ
⑱ ކަނޑައެޅިގެން އުޅޭތަންވަނީ عِلِّيُّونُ ގައެވެ. وَمَآ أَدْرَىٰكَ އަދި ކަލޭގެފާނަށް އަންގައިދިނީ ކޮންއެއްޗެއްތޯއެވެ. مَا
عِلِّيُّونَ ⑲ عِلِّيُّونَ އަކީ ކޮންއެއްޗެއްކަން كِتَٰبٌ مَّرْقُومٌ ⑳ އެއީ ލިޔުއްވިގެންވާ ފޮތެވެ. (މާތްމީހުންގެ
ނަންތައް ލިޔުއްވިގެންވާ ފޮތެވެ.)

إجْمَالِي މާނަ

(١١) މިބުނާދުވަހަކީ ހިސާބުބެލުމާއި ޖަޒާދޭދުވަހެވެ. އެމީހުންނަކީ ހިސާބުބެލުމާއި އަދިޖަޒާދޭ ދުވަހާއި قِيامة ދުވަސް ދޮގުކުރާމީހުންނެވެ.

(١٢) އަދި ދީނައިން ދޮގުކުރާ ކޮންމެ އަނިޔާވެރިޔަކުމެނުވީ އެދުވަސް ދޮގުނުކުރާނެއެވެ.

(١٣) އެފަދަމީހާގެ މައްޗަށް ތިމަންރަސްކަލާނގެ އާޔަތްތައް ކިޔަވައިދެއްވައިފިނަމަ އެމީހާބުނާނީ ތިޔައީ
އިސްވެދިޔަމީހުންގެ ދައުރުގެ ވާހަކަ باطِلُ އަދި ދޮގު ވާހަކަތަކެކެވެ. (އާޔަތްތަކަކީ الله އަށްވުރެ)

(١٤) އެއްގޮތަކަށްވެސް އެހެނެއްނޫނެވެ. އެއީ ދޮގުއަދި باطِلُ ވާހަކައެއްނޫނެވެ. އަދިއެހެންބުނަނީ؟. އެމީހުންގެ
ހިތްތަކުގެމަތީގައި އެވަނީ ފާފަތަކުގެ ދަބަރުގެ ސަބަބުން رَان އެޅިފައެވެ. އެއީ ދިނައިން ފާފަތަކުގެ ސަބަބުން
ހިތުގެމަތީގައި އޮޅޭ ކަޅު ހުރަހެކެވެ.ދަބަރެވެ. އެހެންވެއްޖެއްޔާފަހުން ތެދުގެގޮތް ފެނުނުކުރުން އެނގޭނުވެއެވެ.
އެފަދަމީހުންނަކީ طَبَعَ اللهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ މިފަދަ ބަސްތަކާގެ ގޮސްފައެވެ. ދަން އެއަށްވުރެމައްޗަށްދިއައީ ތަޅުލައްވައެވެ. (أَمْ عَلَى
قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا) މިފަދައިން އަންގަވައެވެ.

(١٥) އެއްގޮތަކަށްވެސް އެފަދަމީހުންނަށް الله ނުފެނުމީ حَقّ އެއެވެ. ޤިޔާމަތްދުވަހުން އެދުވަހުން އެމީހުންނަށް އެމީހުންގެ
رَبُّ ޙަޟްރަތުގެ ފުރުޞަތުގެ ނިޢުމަތްތަކުން ނުލިބޭނެއެވެ. އެމީހުންނަށް އެކަލާނގެ ނުފެނުނެއެވެ.

(١٦) ދެން ޤިޔާމަތްދުވަހުން އެމީހުން ނަރަކައަށް ވަންނާނެއެވެ. (އެތާގެ ގަދަ އަލިފާނުގެ ހޫނުގެ ތަހުލީފުތަކަކުން ނުލިބޭނެއެވެ.)

(١٧) ދެންއެމީހުންނަށް އެންގޭނެއެވެ. މިއަލިފާނީ ކަލޭމެން ދުނިޔޭގައި އުޅުނުއިރު އެއްވެސް ޝައްކެއްނެތި ދޮގުކުރި
ނަރަކައެވެ. އާގެ އަލިފާނެވެ.(އާގެ ނަރަކަތިބެ ގޮސްނާނެވެ.)

(١٨) އެއްގޮތަކަށްވެސް އެކަލާނގެ އިހުސާން ގޮތަކަށް ނެކަލާނގެ ޤިޔާމަތްދުވަހުން ޖަންނަތުގެ މާތްމީހުންގެ އަމަލުގެ
ފޮތްވަނީ عِلِّيُّونَ ގައެވެ.

(١٩) އަދި عِلِّيُّونَ އެއީ ކޮންއެއްޗެއްކަން ކަލޭގެފާނަށް އަންގައިދިނީ ކޮންއެއްޗެއްތޯއެވެ.؟

(٢٠) އެއީ މާތްމީހުންގެ ނަންތައްލިޔުނު ތަކިއްޔާތަކުގެ ލިޔެވުނު ފޮތެވެ.(ފޮއިލެވެ.)

يَشْهَدُهُ ٱلْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ ٱلْأَبْرَارَ لَفِى نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾ عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ يَنظُرُونَ ﴿٢٣﴾ تَعْرِفُ فِى وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ ٱلنَّعِيمِ ﴿٢٤﴾ يُسْقَوْنَ مِن رَّحِيقٍ مَّخْتُومٍ
﴿٢٥﴾ خِتَٰمُهُۥ مِسْكٌ ۚ وَفِى ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ ٱلْمُتَنَٰفِسُونَ ﴿٢٦﴾ وَمِزَاجُهُۥ مِن تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا ٱلْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ أَجْرَمُوا۟
كَانُوا۟ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾ وَإِذَا مَرُّوا۟ بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا ٱنقَلَبُوٓا۟ إِلَىٰٓ أَهْلِهِمُ ٱنقَلَبُوا۟ فَكِهِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوٓا۟ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ
لَضَآلُّونَ ﴿٣٢﴾ وَمَآ أُرْسِلُوا۟ عَلَيْهِمْ حَٰفِظِينَ ﴿٣٣﴾ فَٱلْيَوْمَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنَ ٱلْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾ عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ يَنظُرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلْ ثُوِّبَ ٱلْكُفَّارُ مَا
كَانُوا۟ يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

ތަރުޖަމާ

يَشْهَدُهُ އެއަށް ހާޒިރުވާނެތެވެ. (ނުވަތަ حَاضِرُ ވެވޭ އިޒަނަ ދެއްވާނެތެވެ.) ٱلْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾ އެންމެ ކުއްރަބުވެވޭނެ މާތް
މަލާއިކަތް ބައްލަވާނެ. إِنَّ ٱلْأَبْرَارَ ހަމަކަށަވަރުން މާތްވެރިންވާ ހެޔޮލަތްމީހުން لَفِى نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾ ނަޢީމް ސުވަރުގޭގެ ނިޢުމަތްތަކުގައި
ސުވަރުގޭގައި އުފާވެރިކަމުގައެވެ. عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ ސޯފާތަކުގެ މަތިގައި (ނުވަތަ ތަޚުތުތަކުގެ މަތިގައި
އިންނަވަހަރިނެތި ތަޚުތުތަކުގައި އިށީނދެގެން) يَنظُرُونَ ﴿٢٣﴾ އެމީހުން ބަލަބަލައި ތިބޭނެތެވެ. تَعْرِفُ فِى
وُجُوهِهِمْ އެމީހުންގެ މޫނުތަކުގައި ކަލޭގެފާނު ދެކެވަޑައިގަންނަވާނެތެވެ. نَضْرَةَ ٱلنَّعِيمِ ﴿٢٤﴾ نِعْمَةُ ގެ ތާޒާކަމާއި
އުފާވެރިކަން. يُسْقَوْنَ އެމީހުންނަށް ބޯން ދެވޭނެތެވެ. مِن رَّحِيقٍ مَّخْتُومٍ ﴿٢٥﴾ އެއްވެސް މީހަކު ނުބޯ
ސީލުކޮށްފައިވާ ރަހަމީރު ބުއިމަކުން. خِتَٰمُهُۥ مِسْكٌ އެތަކެތީގެ ނިމުމަކީ (ސީލަކީ) މިސްކެވެ. وَفِى ذَٰلِكَ އަދި
މިކަންކަމުގައި (އެބަހީ نِعْمَةُ ތަކުގައި) فَلْيَتَنَافَسِ ވާދަވެރިވެ ކުރިއަރާށިއެވެ. ٱلْمُتَنَٰفِسُونَ ﴿٢٦﴾ ވާދަކުރާ
ކުރިއަރާމީހުން. وَمِزَاجُهُۥ مِن تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾ އަދި އެރާގައި ގަތާލާނީ تَسْنِيم ގެ ފެނެވެ. އެއީ އެންމެ މާތް ބުއިމެކެވެ.
عَيْنًا އެއީ ޢައިނެކެވެ. يَشْرَبُ بِهَا އެއިން ބޯނީ ٱلْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾ ﷲ އާއި އެންމެ ކުއްރަބުވެވޭ މީހުންނެވެ. إِنَّ
ٱلَّذِينَ أَجْرَمُوا۟ ހަމަކަށަވަރުން ކުށުގައި ތަކުރާރުވެގެންވާ މީހުން كَانُوا۟ އެމީހުންވިއެވެ. مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ މުއުމިނު
މީހުންނަށް يَضْحَكُونَ ﴿٢٩﴾ މަލާމާތްކޮށް ހެއްވަމުން. وَإِذَا مَرُّوا۟ بِهِمْ އަދި އެމީހުން
ކާފިރުންގެ ކައިރިން ދާއިރު يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾ ތޮލުން ލޯ ބާއި އިޝާރާތްކޮށް މަލާމާތްކުރެއެވެ. وَإِذَا ٱنقَلَبُوٓا۟ އަދި
އެމީހުން އެބައި މީހުން ރައްޓެހިންނާ إِلَىٰٓ أَهْلِهِمُ އެމީހުންގެ ޢާއިލާގެ މީހުންގެ ގާތަށް ٱنقَلَبُوا۟ فَكِهِينَ ﴿٣١﴾
މުއުމިނުންނަށް މަލާމާތްކޮށް ހިތްހަމަޖެހިގެން ދިޔައެވެ. وَإِذَا رَأَوْهُمْ އަދި އެމީހުން އެބައިމީހުން މުއުމިނުން ދުށްއިރު
قَالُوٓا۟ އެމީހުން ބުނެއެވެ. إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ لَضَآلُّونَ ﴿٣٢﴾ ހަމަކަށަވަރުން މިމީހުންނީ މަގުފުރެދިގެންވާ ބައެކެވެ. وَمَآ
أُرْسِلُوا۟ އަދި އެމީހުން އެބައި މީހުން ބަލަހައްޓަނިވެރިންކޮށް ފޮނުވިގެނެއްނުވެއެވެ. عَلَيْهِمْ حَٰفِظِينَ ﴿٣٣﴾ އެމީހުންގެ މައްޗަށް ބަލަހައްޓަމުންދާ
ބަޔަކު ގޮތުގައި. فَٱلْيَوْمَ ފަހެ މިއަދު އެބައި މީ قِيَامَة ދުވަހު ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ މުއުމިނުން مِنَ ٱلْكُفَّارِ
يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾ ކާފިރުންނަށް ހިނގާނެތެވެ. عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ ސޯފާތަކުގެ މަތިގައި ތިބެގެން يَنظُرُونَ ﴿٣٥﴾
(ކާފިރުންނަށް عَذَابُ ލިބޭތަން) ބަލަބަލައި ތިބޭނެތެވެ. هَلْ ثُوِّبَ ٱلْكُفَّارُ ހަމަކަށަވަރުން ކާފިރުންނަށް ޖަޒާ ލިބިއްޖެއެވެ.

عَذَابُ ލިބޭނެއެވެ. مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ އެމީހުން (ދުނިޔޭގައި) ކުރަކުރުގައިވި ކަންތަކުން.

إجْمَالِي މާނަ

(٢١) މާތްވެގެންވާ މަލާއިކަތުބޭކަލުން حَاضِرُ ވެވަޑައިގެން އެފޮތަށް ހެކިދެއްވާނެއެވެ.

ދަންނައެވެ. عِلِّيُّون އަކީ ސުވަރުގެއެވެ. ނުވަތަ ސުވަރުގޭގައިވާ ވަކިތަނެކެވެ. ނުވަތަ އެއީ ހަތްވަނައުޑުގައިވާ خَاصَّ ތަނެކެވެ. ނުވަތަ އެއީ سِدْرَةُ المُنْتَهَى އެވެ. އެއީ ހެޔޮ عَمَلُ ތަކެތި ލިޔެވޭނެތަނެވެ. އަދި މިތަނުން ގާތް ގޮތުގައިވާ ކިބައިގައި ވެއެވެ. والله أعلم

(٢٢) ހަމަކަށަވަރުން މާތްވެގެންވާ ހެޔޮކަންތެރިން ވަނީ ކަމުނައިވާގެން ސުވަރުގެ ގެހުރުމުގެ نِعْمَةُ ގައެވެ.

(٢٣) މާތްވެގެންވާ ސޯފާތަކުގައި އެމީހުން ބަލަބަލައި ތިބޭނެއެވެ. (الله ތަޢާލާ އެކަލާނގެ އެމީހުންނަށްދެއްވި ދިނުން نِعْمَةُ ތަކަށް އެމީހުން ބަލަބަލައި ތިބޭނެއެވެ.)

(٢٤) އެމީހުންގެ މޫނުމަތީން نِعْمَةُ ގެ ބާރު ކަމުން އުފާވެރިކަމާއި ތާޒާކަން ފެނިފެނި ހުންނާނެއެވެ.

(٢٥) އަދި އެމީހުންނަށް رَحِيْقُ އެވެ ކިޔާ ލިބުނު طَاهِرُ ރަހައެއް ބޮންދުވާނެއެވެ. އޭގެ ކަސްތޫރީ ހުންނާނީ ސިއްކަގެ ހުރަހެވެ. ޔާ ގެ
حَقُّ ވެރިއަކުންނޫ އޭގެ ސިފަ ކަޢުއިންނާނެއެވެ. އަދިއެހެންނޫން ބޭނުންވާއިރު ގޮވަކަސްތޫރީގެ މިރުހަރަހަކަށް ނިމުމުގެތަނެވެ.

(٢٦) ދެން އެދުރަ އެދުރަ نِعْمَةُ ހޯދައިގަތުމަށް ވާދަކުރާމީހުން ވާދަކޮށް ކުރިއަރައިދާހުށިކަމެވެ. (އެކަން ހޯދައިގަންނާނީ ދުނިޔޭގައިވީ ހެޔޮ عَمَلُ ކޮށްގެންނެވެ.)

(٢٧) އަދިމިބޯނި ރަލާއި އެކުވެފައިވާ تَسْنِيْم ކިޔާއެއްޗެކެވެ. އެއީ ސުވަރުގޭގެ އަރުވެރިންނަށް ދެވޭ އެންމެ މާތްބޯއެއްވެ.
އެމީހުންނަށް އެ تَسْنِيْم ޚާއްޞަ އެމީހުންގެ މަތީންނެވެ.

(٢٨) އެ تَسْنِيْم އަކީ الله ގެ އެންމެގާތް އަޅުންނަށް ބޮންދެއްވާ އާރެކެވެ.

(٢٩) ހަމަކަށަވަރުން ނުބައިކާފަރުން މުއުމިނުންނަށް ބޭޒާރުވެރިން خَاصّ ކޮށް (رَسُولُ الله صَلّى الله عَلَيه وَسَلم ގެ ޞަޙާބުންގަޔާއި
އަދި عَامُّ ކޮށް ހުރިހާ ޞަހާބުންގެއިވެސް އިމާންވެގެންވާ މީސްމަކުންނަށް މަލާމާތްކޮށް ހީހަމަކުރުގައި ވެއެވެ.

(٣٠) އަދި މުއުމިނުންގެ މީހުން އެކާފަރުންގެ ގާތުން ދަންޏާ ގާތުން މުއުމިނުންނާއި ދިމާލަށް ތޫލުންނާއި ބުމައިން
ފިއްތަމުޖެއްސާ އިޝާރާތްކޮށް ހަދައެވެ.

(٣١) އަދިއެކާފަރުންގެމީހުން އެމީހުން ކަހަލަ އެހެންކާފަރުންގާތަށް (އެމީހުންގެ އަހުލުވެރިންގެ ގާތަށް) ހިނގައްޖެއްޔާ
އެމީހުންނަށް ލިބިފައިވާ نِعْمَةُ ގެ ދީނަކުރުގެ ސަބަބުން މަޖާނުގާއިއެކު މުއުމިނުންނަށް މަލާމާތްކޮށް ހަދައެވެ.

(٣٢) އަދިއެކާފަރުންގެމީހުންނަށް މުއުމިނުން ފެނިއްޖެއްޔާބުނެއެވެ. ހަމަކަށަވަރުން މިބައިމީހުންނަކީ މަގުފުރެދިގެންވާ
ބައެކެވެ. (މިބަހުގެ ޖަވާބުގައި އަންގަވައެވެ.

(٣٣) މުއުމިނުންކުރާ ކަންތަކުން އެމީހުންވަނީ މަގުފުރެދިވެއްޖެ ނުވަތަ ތެދުމަގު ބަލާކަށް އެކާފަރުން ފޮނުވިގެންނެވެ.

(٣٤) ދެން މިއަދު އެބަޔަ قِيَامَة ދުވަހު އިމާންވެގެންވާ މީސްމަކުން ކާފަރުންނާއިދެކޮ މަލާމާތްކޮށް ހީހަދާނެއެވެ.

(٣٥) ކާފަރުންނަށް ނަރަކައިގެ عَذَابُ ލިބޭތަން ދެކެން ތިރީސޯފާ އެދުރަތަށްމަތީ عِزَّة ތެރިކަމާއެކު މުއުމިނުން ތިބޭނެއެވެ.

(٣٦) ހަމަކަށަވަރުން ކާފަރުން ދުނިޔޭގައި ތިބެގެން ކުރަކުރުގައިވި ނުބައިކަންތައްތަކުގެ ސަބަބުން ދެންވީ އެމީހުންނަށް
ޖަޒާދެއްވާ ކަމުގައިނުވެއެވެ.